

Záznam
z rokovania Rady vlády SR pre vedu a techniku konaného dňa 29. 3. 2007

prítomní: podľa priloženej prezenčnej listiny

program rokovania:

1. Otvorenie
2. Prerokovanie „návrhu Dlhodobého zámeru štátnej vednej a technickej politiky“ a prijatie uznesenia
3. Prerokovanie „návrhu Programov Agentúry na podporu výskumu a vývoja“ a prijatie uznesenia
4. Rôzne
5. Záver

K bodu 1.

Predseda rady vlády, podpredseda vlády SR a minister školstva, prof. Míkolaj privítal prítomných a otvoril rokovanie.

K bodu 2.

Predseda rady vlády predniesol úvodné slovo k „návrhu Dlhodobého zámeru štátnej vednej a technickej politiky“, ktoré doplnil generálny riaditeľ Sekcie vedy a techniky Ministerstva školstva SR, prof. Šupín.

Predseda rady vlády predniesol k materiálú nasledujúce odporúčania:

- ✓ V návrhu uznesenia vlády SR, bod. B.1 – upraviť termín plnenia úlohy - „vypracovať stratégiu plnenia dlhodobého zámeru“ na – do 31. decembra 2007;
- ✓ V návrhu uznesenia vlády SR, bod. B.2 – upraviť termín plnenia úlohy – „vypracovávať správy o stave plnenia dlhodobého zámeru“ na – do 30. apríla 2008 a každoročne (nestačí odpočítavať plnenie cieľov dlhodobého zámeru len dvakrát za obdobie do 2015);
- ✓ V návrhu uznesenia vlády SR, bod. B.3 – upraviť termín plnenia úlohy na – do 31. decembra 2007;
- ✓ V návrhu uznesenia vlády SR, bod. B.4 – upraviť termín plnenia úlohy na – do 30. apríla 2011 a každoročne;
- ✓ Namiesto pojmu „koordinácia“ použiť pojem „riadenie“;
- ✓ Načrtnúť systém riadenia vedy a techniky (formou sieťového grafu) vrátane ako riadiť infraštruktúru;
- ✓ V časti materiálu „Infraštruktúra výskumu a vývoja“ neuvažovať o vytvorení nového ústredného orgánu štátnej správy pre vedu, techniku a inovácie“ ale o vytvorení „centra vedeckej a technologickej infraštruktúry“, ktoré by riadilo vedu a techniku v SR a kontrolovalo použitie prostriedkov poskytnutých prostredníctvom VEGA, KEGA, 7. rámcového programu pre výskum, technický rozvoj a demonštrácie, štátnych programov výskumu a vývoja a štátnych programov rozvoja infraštruktúry výskumu a vývoja (Ministerstvo školstva SR nemôže v budúcnosti plniť úlohu implementačnej agentúry pre štátne programy);
- ✓ Je potrebné ešte presnejšie špecifikovať systém priorít výskumu a vývoja (Napriek tomu, že je sloboda vedeckého bádania je potrebné stanoviť priority. Podpredseda vlády SR a minister

školy informoval, že na rokovaní s komisárom EÚ pre výskum, p. Potočnikom získal informáciu, že všeobecný výskum je v krajinách EÚ podporovaný do výšky 15% z prostriedkov štátneho rozpočtu);

- ✓ Je potrebné sa zamyslieť, či priority 7. rámcového programu sú priority aj pre výskum a vývoj v SR;
- ✓ Je potrebné zaviesť kontrolné mechanizmy, ktoré zabránia tomu, aby prostredníctvom rôznych grantových schém z verejných zdrojov bola duplicitne podporovaná tá istá vecná problematika výskumu a vývoja;
- ✓ Je potrebné zaviesť medzinárodné štandardy hodnotenia výskumu a vývoja a takto hodnotiť aj vysoké školy v SR, Podľa týchto štandardov hodnotenia bude potrebné zaviesť zostavovanie rebríčka vysokých škôl v SR;

Následne predseda rady vlády otvoril diskusiu k materiálu. V diskusii odzneli nasledujúce stanoviská a pripomienky:

- ✓ Materiál je koncepčný materiál, ktorého obsah je stanovený v §5 zákona č. 172/2005 Z. z. a takýto typ materiálu nevyžaduje presné stanovenie konkrétnych úloh, stanovenie časového plnenia jednotlivých cieľov materiálu, stanovenie organizácií zodpovedných za ich plnenie (parametrizované úlohy a opatrenia budú stanovené v dvoch stratégiách, ktoré budú vypracované podľa návrhu uznesenia pre plnenie dlhodobého zámeru);
- ✓ Do Doložky finančných vplyvov je potrebné doplniť medziročný nárast výdavkov štátneho rozpočtu; V doložke tiež nie je premietnutý dopad vytvorenia nového ústredného orgánu štátnej správy SR na štátny rozpočet;
- ✓ Nie je vhodné vytvoriť nový ústredný orgán štátnej správy SR pre vedu, techniku a inovácie, ak to nemá byť ministerstvo a ešte aj vzhľadom na skutočnosť, že sa má prepustiť 20% štátnych zamestnancov;
- ✓ Ak má byť všeobecný výskum podporovaný len do výšky 15% zo štátneho rozpočtu, je dôležité špecifikovať, či pôjde o 15% prostriedkov z grantov Agentúry na podporu výskumu a vývoja alebo z inštitucionálneho financovania;
- ✓ Úspešnosť čerpania prostriedkov 7. rámcového programu bude závislá od financovania doma z prostriedkov štátneho rozpočtu, preto je potrebné zabezpečiť 25%-né dofinancovanie z národných zdrojov. V tejto súvislosti bolo uvedené, že projekty 7. rámcového programu môžu byť spolufinancované aj zo štrukturálnych fondov. Slabá úspešnosť slovenských subjektov v 6. rámcovom programe je priamo úmerná podpore vedy a techniky v SR.;
- ✓ Rebríček organizácií výskumu a vývoja zostavovaný podľa štandardu hodnotenia výskumu a vývoja, by mal byť zostavovaný pre všetky subjekty výskumu a vývoja v SR nielen pre vysoké školy;
- ✓ Rada vysokých škôl, Slovenská rektorská konferencia nesúhlasia s vytvorením kategórie tzv. „odvetvových projektov výskumu a vývoja“, čo by spôsobilo zavedenie silného „rezortizmu“. Bolo vysvetlené, že možnosť vzniku „rezortizmu“ bude eliminovaná vypisovaním verejných súťaží na zabezpečenie riešenia odvetvových projektov, do ktorých sa budú môcť prihlásiť všetky organizácie výskumu a vývoja v SR a nielen rezortné výskumné ústavy;
- ✓ V súvislosti so zriadením „centra pre vedeckú a technickú infraštruktúru“ bolo poukázané na skutočnosť, že za riadenie vedy a techniky v SR zodpovedá Ministerstvo školstva SR, Sekcia vedy a techniky, preto sledovanie duplicit v použití verejných prostriedkov musí robiť samotná Sekcia vedy a techniky;
- ✓ Bolo poukázané na skutočnosť, že v témach štátnych programov absentuje doprava, logistika, ako zložky infraštruktúry života a mali by byť doplnené do tém v „kvalite života“. Ako vysvetlenie bolo uvedené, že témy štátnych programov nie sú sumárom všetkých vecných problémov výskumu a vývoja v SR, ktoré je potrebné riešiť.;

- ✓ Je potrebné spracovať analýzu príčin minimálneho úspechu slovenských organizácií výskumu a vývoja v 6. rámcovom programe pre výskum, technický rozvoj a inovácie;
- ✓ Má sa hovoriť len o „jednom výskume“ a o „jednom vývoji“ a nepodporovať neorientovaný výskum;
- ✓ Je potrebné zamyslieť sa nad skutočnosťami: či celková situácia v oblasti vedy a techniky nie je výsledkom súčasného pomeru medzi inštitucionálnym a účelovým financovaním, či priority výskumu a vývoja majú byť zhodné s prioritami 7. rámcového programu alebo máme mať vlastné „národné“ priority a ako stav priemyslu ovplyvňuje rozvoj vedy a techniky;
- ✓ Pri stanovovaní nárastu výdavkov na vedu a techniku by bolo vhodné ako nultý východiskový variant brať situáciu, aby podpora vedy a techniky neklesala pod 1% zvyšovania rastu HDP;
- ✓ Stimuly na vytváranie pracovných miest sú zbytočné. Na zvýšenie investovania podnikateľov do výskumu a vývoja je potrebné zmeniť ich stimulačnú politiku, dávať podnikateľom napr. zadarmo budovy;
- ✓ Diskutovalo sa o neúspešnosti čerpania prostriedkov z ESF Ministerstvom práce, sociálnych vecí a rodiny SR a Ministerstvom školstva SR. K rastu prostriedkov zo štátneho rozpočtu na vedu a techniku je potrebné pripočítať aj 15% prostriedkov štátneho rozpočtu potrebných na dofinancovanie projektov verejných inštitúcií, ktoré získajú prostriedky zo štrukturálnych fondov. V nastávajúcom programovacom období 2007 – 2013 je potrebné dohodnúť jasné zásady, na základe ktorých budú rozpracované výzvy pre poskytovanie prostriedkov zo štrukturálnych fondov na podporu výskumu a vývoja. Tieto výzvy by mali naštartovať aj spoluprácu vysokých škôl s priemyslom. Na základe diskusie k tejto problematike bol prof. Šikula požiadaný predsedom rady vlády, aby Ekonomický ústav SAV poskytol 20 prioritných tém, ktoré budú slúžiť ako podklad pre vypracovanie výziev k operačnému programu „Výskum a vývoj“ s termínom ich dodania do konca mája 2007.
- ✓ V podpore vedy a techniky je všetko na domácej úrovni a aj na európskej úrovni smerované na podporu prírodných a technických vied, potom sa prejavuje nedostatočná podpora humanitným a spoločenským vedám. Nemecko vyhlásilo rok 2007 za rok humanitných vied.

Závery:

Materiál je potrebné dopracovať v súlade s nasledujúcimi odporúčaniami:

- materiál je rámcový koncepčný materiál, preto nie je potrebné konkretizovať opatrenia k plneniu jeho cieľov,
- vypustiť cieľ „vytvorenie nového ústredného orgánu štátnej správy pre vedu, techniku a inovácie“,
- spresniť priority v témach štátnych programov výskumu a vývoja,
- uskutočniť rokovania s ministerstvami, ústrednými orgánmi a ďalšími inštitúciami, ktorých zásadné pripomienky k materiálu neboli akceptované.

Uznesenie:

Rada vlády odporučila vláde Slovenskej republiky materiál prerokovať a schváliť po zapracovaní pripomienok.

K bodu 3.

Úvodné slovo k materiálu predniesla Ing. Bibiána Remiarová, PhD., vedúca Odboru projektov Agentúry na podporu výskumu a vývoja.

V diskusii k materiálu odzneli nasledujúce stanoviská a pripomienky:

- ✓ Ak je vyvíjaný tlak na zvýšenie spolupráce vysokých škôl s priemyslom, potom je potrebné tento tlak vyvíjať na všetky organizácie verejného sektora, vrátane SAV a z tohto dôvodu je potrebné dať do nadpisu 1. programu aj „SAV“;
- ✓ V názve 1. programu nehovoriť o spolupráci vysokých škôl s priemyselnou sférou, ale o spolupráci s podnikateľským prostredím, nakoľko je dôležité rozvíjať spoluprácu verejného sektora nielen s priemyslom ale aj s podnikateľskými organizáciami výskumu a vývoja, ktoré nemožno zaradiť do priemyslu;
- ✓ Vzhľadom na zdecimovaný aplikovaný výskum, je potrebné, aby štát venoval pozornosť podnikateľskej zložke;
- ✓ Je potrebné zdefinovať malé a stredné podniky; Problémom malých a stredných podnikov je realizácia výsledkov výskumu a vývoja.
- ✓ Vypísanie výziev k programom bude zrealizované v roku 2007, ale začiatok riešenia projektov je reálny až od roku 2008;
- ✓ Programy môžu mať dopad na štátny rozpočet jedine v súlade so schválenými limitami rozpočtových kapítol.

Uznesenie:

Rada vlády odporučila vláde Slovenskej republiky materiál prerokovať a schváliť po zapracovaní pripomienok.

K bodu 4.

V rôznom bola diskutovaná potreba stanoviť v nastávajúcom programovacom období 2007 – 2013 jasné zásady, na základe ktorých budú rozpracované výzvy pre poskytovanie prostriedkov zo štrukturálnych fondov na podporu výskumu a vývoja. Tieto výzvy by mali naštartovať aj spoluprácu vysokých škôl s priemyslom.

Na základe diskusie k tejto problematike bol prof. Šikula požiadaný predsedom rady vlády, aby **Ekonomický ústav SAV poskytol 20 prioritných tém**, ktoré budú slúžiť ako podklad pre vypracovanie výziev k operačnému programu „Výskum a vývoj“ **s termínom ich dodania do konca mája 2007.**

K bodu 5.

Na záver predsedu rady vlády poďakoval prítomným za účasť na rokovaní.

V Bratislave 11.4. 2007

Zapísala: M. Cimbáková, riaditeľka Odboru stratégie a analýz, SVT

Schválil: Ján Mikolaj, predseda Rady vlády SR pre VaT

Prezenčná listina

zasadnutie členov
Rady vlády SR pre vedu a techniku
29. marec 2007

1. Dr. h. c. Ing. Jozef Uhrík, CSc.
2. Ing. Ľubomír Palčák
3. Ing. Peter Weber
4. prof. RNDr. Libor Vozár, DrSc. ospravedlnený
5. prof. ing. Dušan Húska, PhD.
6. Dr. h. c. mult. prof. Ing. Juraj Sinay, DrSc. ospravedlnený
7. prof. MUDr. Ján Slezák, DrSc. M.D
8. prof. Ing. Milan Šikula, DrSc.
9. prof. Dr. Emília Hrabovec
10. prof. Ing. Ján Mikolaj, CSc.
11. prof. Ing. František Schlosser, CSc.
12. Ing. Ján Počiatek
v.z. Ing. MAJERSKÝ
13. doc. Ing. Ľubomír Jahnátek
v. z. Ing. Ivan Rybárik
14. prof. Ing. Vladimír Bálež, DrSc. ospravedlnený
15. prof. Ing. Štefan Luby, DrSc.
16. prof. Ing. Viktor Smieško, CSc.
Ing. Luby
17. Ing. Ján Šedivý, CSc.
v. z. Ing. Bibiána Remiarová, CSc.
18. prof. h. c. prof. Ing. Mikuláš Šupín, CSc.
19. RNDr. Marta Cimbáková
20. Mgr. Elena Kupferschmidtová